

Bjørn Saltorp & Erik Werlauff

Kontrakter

2. udgave

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2009

Kontrakter

2. udgave, 1. oplag

© 2009 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Bo Helsted
Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Damm's Bogbinderi, Randers

Printed in Denmark 2009
ISBN 978- 87-574-2034-0

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Lyngbyvej 17
Postboks 2702
2100 København Ø

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

Forord til 2.-udgaven, 2009	11
Forord til 1.-udgaven, 1977	13
Forkortelser	14
Indledning	15
I Bogens formål	15
II Opgaverne ved kontraktformulering	16
III Oversigt over den følgende fremstilling	17
Kontrakten i retssystemet	21
I Lovgivningen	21
II Kutymer	23
III Standarddokumenter	24
IV Fortolkning af kontrakter	25
V Skat	27
Kontraktens fremtræden og opbygning	29
I Kort eller lang kontrakt?	29
II Kontrakttyper	30
A. Normaltype	30
B. Tilbud med accept	31
C. Ordrebekræftelse	31
D. Brevbekræftelse og lign.	31
E. Protokollater og mødereferater	32
F. Forkontrakter (prækontrakter)	32
G. Letters of intent	33
III Overskrifter	34
A. Kontraktens benævnelse	34

	B. Overskrifter	35		2. Betingelser	78
IV	Indledning til kontrakten (præambel)	35		3. Ikke-betingelser	80
V	Opstillingsform	36	B.	Garantier	81
	A. Kontraktens inddeling	36	\	Særlige bestemmelser	90
	B. Forkortelser	37	A.	Forudsætninger for hovedydelsen	90
	C. Fremhævelser	38	B.	Omsorgspligt (loyalitetpligt)	91
	D. Småtryk	38	C.	Gensidig repræsentation	93
	E. Henvisninger til andre punkter i kontrakten	38	D.	Forsikringspligt	93
	F. Henvisninger til andre dokumenter	39	E.	Sikring mod tab	96
			F.	Brugspligt	97
			G.	Koblingsklausuler	98
	Kontraktens indhold, form mv.	41	H.	Samarbejdsformer	98
I	Indledende bestemmelser	41	I.	Fælles organer	99
	A. Parter	41	J.	Mellemmænd	100
	B. Geografisk område	44	K.	Udgifter i begge parter interesse	100
	C. Sagligt område	45	L.	Overdragelser til medkontrahenten	101
	D. Tid	46	M.	Underleverancer	102
	E. Mønt, mål, vægt	47	N.	Forpligtelser over for tredjemand	106
	F. Definitioner af særlige begreber	47	O.	Serviceydelser	107
	G. Eksemplifikationer	49	P.	Transport på rettigheder	108
	H. Meddelte oplysninger	50	Q.	Oplæring	109
	I. Bekræftelse	53	R.	Udstationeret personale	110
	J. Dokumentrækkefølge	53	S.	Produkter af samarbejdet	113
II	Generelle bestemmelser	55	T.	Mestbegunstigelsesklausul	115
	A. Offentlige godkendelser	55	U.	Optioner	115
	B. Offentlige registreringer	56	V.	Overvindelse af særlige hindringer	120
	C. Eneret	57	\ I	Registrering og kontrol	122
	D. Tegningsret	59	A.	Indsamling og opbevaring af oplysninger	122
	E. Meddelelser mellem parterne	60	B.	Rapporteringspligt	122
			C.	Kontrol	124
III	Kravene til ydelsen	62	\ II	Undladelsespligter	129
	A. Ydelsens art	63	A.	Hemmeligholdelse	130
	B. Ydelsens omfang	63	B.	Konkurrenceforbud	131
	C. Kvalitet	66	C.	Videresalgforbud	134
	D. Lovlighed	69	D.	Ikke-angrebspligt	135
	E. Leveringstid	70	E.	Respekt af tredjemands rettigheder	136
	F. Leveringssted	73	F.	Andre undladelsespligter	137
	G. Leveringsmåde	75	\ III	Økonomi	138
	H. Ændringsret og specifikationsret	75	A.	Vederlaget	138
IV	Betingelser og forbehold; garantier	78	I.	Vederlagets størrelse	138
	A. Betingelser	78			
	1. Forudsætninger	78			

	2. Særlige reguleringer	149
	3. Vederlagets opdeling	151
	4. Hvornår er vederlaget indtjent?	152
	B. Betaling	153
	C. Renteberegning	164
IX	Medkontrahentens sikring	167
	A. Krav til sikkerheden	167
	B. Former for sikkerhed	169
X	Ikke-opfyldelse	183
	A. Arter af ikke-opfyldelse	183
	B. Påmindelse	189
	C. Reklamation	190
	D. Afhjælpningsret og afhjælpningspligt	191
	Afhjælpningsret	191
	E. Risiko og ansvar	193
	F. Væsentlighedskriteriet	196
	G. Bevisbyrden	199
	Hvad er »bevisbyrden«?	199
	Hvordan kan kontrakten påvirke bevisbyrden?	199
	H. Force majeure og hardship	201
	I. Ansvarsbegrænsninger og ansvarsfraskrivelser	205
	J. Misligholdelsesbeføjelser	210
XI	Kontraktophør	220
	A. Arter af kontraktophør	220
	B. Afviklingen ved kontraktforholdets ophør	227
	C. Fortsat bestående forpligtelser	232
	D. Efterbetaling	233
XII	Tvister	234
	A. Lovvalg	234
	B. Kontraktens delvise ugyldighed	238
	C. Værneting	239
	D. Bevisoptagelse	240
	E. Adgang til hurtig retsforfølgning – <i>fast track</i> , voldgift, forhåndsafkald på anke	242
	F. Foreløbige retsmidler	242
	G. Forligsmægling, mediation og voldgift	244
	H. Forpligtelser under retstvist	250
XIII	Kontraktens form mv.	251
	A. Kontraktsproget	251
	B. Er kontrakten udtømmende?	252

	C. Godkendelse fra selskabsorgan, myndighed mv.	253
	D. Registrering	255
	E. Kontraktændring og kontraktrevision	255
	F. Underskrifter	257
	G. Attestation – vidner, notar	258
	H. Omkostninger ved kontraktindgåelsen	258
	Standarddokumenter, tjeklister	261
	Litteratur	265
	Stikordsregister	269

Forord til 2.-udgaven, 2009

Det skulle komme til at gå 30 år, før der blev skrevet en ny udgave af advokat *Bjørn Lindorps* bog »Kontrakter«, men der vil altid være brug for en fremstilling som denne, og en ny udgave har længe været imødeset af virksomhederne og deres rådgivere, herunder særligt advokater, firmajurister og revisorer.

Arbejdet med 2.-udgaven på grundlag af den 30 år unge 1.-udgave har for alvor vist begge forfattere, at ganske vist ændrer mange lovregler, standardkontrakter, *agreed documents* mv. sig over årene, men de formueretlige rammer for erhvervslivets kontrakter har dog en bemærkelsesværdig bestandighed på tværs af tiden. Formentlig er årsagen, at det trods al digital dokumentudveksling mv. i sidste ende drejer sig om at købe og sælge varer og tjenesteydelser, med andre ord: noget, der trods al omskiftelighed er temmelig konstant.

Professor, dr.jur. *Erik Werlauff* er medforfatter fra og med 2.-udgaven, som i enhver bemærkende fastholder det oprindelige sigte: at bogen hverken skal være en lærebog i jurimetri eller en formularbog, men et stykke værktøj, en tjekliste. Derfor bogens navn – ikke »Kontraktret«, men: *Kontrakter*.

Der er sket ajourføring vedrørende domspraksis, standardkontrakter og på en lang række andre områder, herunder med tilkomsten af helt nye typer af kontrakter, herunder franchise-, it-, partneringskontrakter mv., men bogens systematik er fastholdt. Også C.F.G. Rom I-konventionen hhv. –forordningen, AB 92, ABSERVICE mv. er indføjet på de relevante steder. I dag føler vi jo blot, at CISG altid har været der, men faktum er, den blev vedtaget af FN den 11. april 1980, dvs. 4 år efter, at 1.-udgaven af denne bog udkom.

Vi har i rimeligt omfang, men ikke i hvert afsnit, henvist til løsningsmodellerne i *Unidroit: Principles of International Commercial Contracts 2004 (Unidroit Principles)*.

Bigest i bogen er der ligesom i 1.-udgaven en samling af henvisninger til nyttige standardkontrakter, tjeklister og guides. Kriteriet for udvælgelsen af dem har været, at der er tale om kontrakter, tjeklister, guides mv., som er tilgængelige på eller via internettet, enten således at de kan downloades gratis fra nettet, eller dog således at de nemt kan bestilles via nettet. Henvisningerne til formularer, internetsider mv. er ajour primo 2009. Fortegnelsen foregiver på ingen måde at være udtømmende. Også guides til foretagelse af konkurrenceretten, S 2000 mv. er indbefattet i disse nyttige standarddokumenter, tjeklister og guides.

Endvidere er der til 2.-udgaven hentet formuleringsmæssig inspiration i en række firmaers nutidige standardkontrakter.

Uanset alle oplysende tilføjelser er det dog fastholdt, at fremstillingen skal være kort og enkel.

Danske og udenlandske domme og litteratur til illustration af fremstillingen inddrages kun, hvor dette i særlig grad har kunnet være til inspiration for kontraktens koncipist (herunder som afskrækkende eksempel), hvorimod der ikke konsekvent er henvist til retspraksis og litteratur.

Panama og Aalborg, marts 2009

Bjørn Saltorp & Erik Werlauff

Forord til 1.-udgaven, 1977

Erhvervslivet indgår i stigende omfang kombinerede kontrakter: Patentlicenser udbygges med knowhow-aftaler, leveringsaftaler suppleres med eneforhandlerrettigheder, samarbejdsstiftelser baseres på managementaftaler osv.

Det bliver derfor stadigvæk vanskeligere at overskue, hvilke problemstillinger der kan være grund til at behandle i den enkelte kontrakt, især da kontraktforhold over landegrænser kan gøre det nødvendigt at kende mere end ét retssystem.

I forbindelse med kontraktskrivning er det største problem ikke at systematisere eksisterende viden, men at systematisere, hvad man ikke ved, dvs. de spørgsmål der må bevarer, før kontrakten endeligt kan udformes.

Kunsten at formulere kontrakter kan desværre ikke læres ved at læse bøger, end ikke ved at læse en bog som nærværende. Den nævnte kunst kræver både anlæg for fuldt udtryk, juridisk viden og mange års praktisk erfaring.

Denne bog er opbygget over mine egne generelle huskelister. Eftersom disse huskelister indeholder hundreder af punkter og underpunkter, er fremstillingen kortfattet, minimerer overlappinger og tilsigter alene at tjene som udgangspunkt for praktikerens overvejelser ved udarbejdelse af kontrakter.

Mange modifikationer og uddybninger, der ville høre hjemme i et teoretisk værk, er udeladt, og da det virkelige liv i sin mangfoldighed altid overgår litteraturen kan der langt fra gøres krav på fuldstændighed.

Bogen er hverken en lærebog i jura eller en formularbog; den er et stykke værktøj, en tjekliste.

KONTRAKTER, nu i 2. udgave med advokat Bjørn Saltorp og professor Erik Werlauff som forfattere, er et praktisk værktøj til udfærdigelse af kontrakter.

Den er hverken en lærebog eller en paradigmasamling, men en udvidet tjekliste til, hvad den gode og gennemtænkte kontrakt bør tage højde for.

Begge forfattere skriver ud fra et mangeårigt erfaringsgrundlag inden for kontraktkoncipering, rådgivning og voldgift.

Bogen eller lignende bøger kan findes på:

Juridisk Antikvariat

www.lovsamlingen.dk